

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3,380 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2553 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 347 คน วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดของเขตพื้นที่การศึกษา รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษาชลบุรี	ครู	ครู
เขต 1	1,197	112
เขต 2	1,291	122
เขต 3	1,198	113
รวม	3,686	347

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารเป็นแบบสอบถาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรีในการบริการ และลักษณะของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาชลบุรี จำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการศึกษาด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา
2. ร่างแบบสอบถามจากหลักการและทฤษฎีในข้อที่ 1 เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ความเห็นชอบ
3. เสนอแบบสอบถามต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายนามดังต่อไปนี้
 - 3.1 นายอำนาจ คุ่มสกา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
 - 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทราวุธ อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.3 นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.4 นางสาวสมลักษณ์ พิมสกุล ศึกษาานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามผล และประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เขต 2
 - 3.5 นายวิชา ดุงคะเสน หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เขต 2
4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เป็นขั้นตอนสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือดังนี้
 - 5.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน จาก 30 โรงเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation)

5.2 หลังจากนำแบบสอบถามไปทดลองใช้แล้วปรากฏว่า แบบสอบถามที่วัดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .24 - .95 และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริงได้ทั้งหมด 53 ข้อ สำหรับแบบสอบถามวัดประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ข้ออยู่ระหว่าง .42 - .95 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริงทั้งหมด 20 ข้อ

5.3 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1992, pp. 202- 204) ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามปรากฏว่าแบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .95 และแบบสอบถามตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากศูนย์วัดกรรมการการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถาม ให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้บรรจุซองแต่ละชุดอย่างมิดชิดพร้อมได้ติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ส่งคืนตามกำหนด
3. ติดตามแบบสอบถามส่วนที่ยังไม่ส่งคืนด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษาครั้งนี้
4. ได้รับแบบสอบถามคืนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 347 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

1. นำแบบสอบที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์ในการคะแนนแบบสอบถาม และการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ และเทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-25) ดังนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 2 การปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เกณฑ์และการแปลความหมาย ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาใช้เกณฑ์และการแปลความหมาย

ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) แล้วเทียบกับเกณฑ์ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 144) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .81 ขึ้นไปถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .61 - .80 ขึ้นไปถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .41 - .60 ขึ้นไปถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับ

ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .21 - .40 ขึ้นไปถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับ

ค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำกว่า .20 ขึ้นไปถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการทดสอบสมมติฐานการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test)

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 “การบริหารงานวิชาการจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือสถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test)

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามประเภทของสถานศึกษามีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือการทดสอบที (t - test) แบบสองกลุ่มอิสระกัน

4. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 “ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test)

5. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 “ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test)

6. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 “ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยจำแนกตามประเภทของสถานศึกษามีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือการทดสอบที (t -test) แบบสองกลุ่มอิสระกัน

7. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7 “การการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี” สถิติที่ใช้คือ วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)